

דברי תורה

מאת כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

שנאמרו בסעודה שלישית פרשת ויחי תשפ"ב לפ"ק

יוצא לאור ע"י מכון מעדני מלך וויען - גליון אלף רס"ט

יהיה דבר עם לבבך בליעל לאמר, שכר גדול יש בעשות העבירה הזאת, וארויח בה כמה וכמה, והנאה גדולה יהיה לי, ואיך לא אעשה אותה, השמר לך וחשוב את אשר תפסיד עליה באחרית הימים, והוא כפלי כפלים מאותו שתרויח עתה, והצער העתיד ארוך וגדול מאד מהנאת השעה. ובתתך זה אל לבך, תנח ידיך מלעשות, שאין אדם רוצה בריוח שיש הפסד כנגדו מרובה ממנו ע"כ.

*

והנה בגמרא (סוטה י:) אמרו, יוסף שקידש שם שמים בסתר זכה והוסיפו לו אות אחת משמו של הקב"ה, דכתיב (תהלים פא-ו) עדות ביהוסף שמו. יהודה שקידש שם שמים בפרהסיא זכה ונקרא כולו על שמו של הקב"ה ע"כ. ויש לנו ללמוד מזה מוסר השכל, דקידוש שם שמים אינו רק במי שעומד ליהרג ולהשרף על יחודו יתברך שמו, אלא גם כאשר יושב בביתו יחידי, באין רואה, ועומד בנסיון של חטא, ולדוגמא להנסיגות של זמנינו להשתמש בכלים האסורים, ומונע עצמו, הרי זה קידש שם שמים בסתר, וזוכה להתדבק באות אחת משמו של הקב"ה. וכמו שכתב הרמב"ם (ה' יסודי התורה ה-י) כל הפורש או עשה מצוה, לא מפני דבר בעולם, לא פחד ולא יראה, ולא לבקש כבוד, אלא מפני הבורא ברוך הוא, כמניעת יוסף הצדיק עצמו מאשת רבו, הרי זה מקדש את השם ע"כ. ועל זה אמרו (יומא פה:) וחי בהם (ויקרא יח-ה)

בן פורת יוסף בן פורת עלי עין, בנות צעדה עלי שור וגו', ותשב באיתן קשתו, ויפוזו זרועי ידיו, מידי אביר יעקב וגו' (מט-כב). וברש"י בן פורת, בן חן. עלי עין, חנו נטוי על העין הרואה אותו. בנות צעדה עלי שור, בנות מצרים היו צועדות על החומה להסתכל ביופיו וכו' ע"ש. ובתרגום יונתן הוסיף, שהיו זורקין לפניו נזמים וטבעות כדי שיתלה עיניו להן, ולא תליתא עינך בחדא מנהון, למתחייבא בהון ליום דינא רבא ע"כ. – ויש לומר עוד כי בניו ונכדיו של יעקב היה מספרם עי"ן נפש, וכמו שנאמר (מו-כז) כל הנפש לבית יעקב הבאה מצרימה, שבעים נפש. ומכל זרעו של יעקב היה יוסף עולה במעלתו להיות בן פורת, בן חן, עלי עי"ן, ביותר מכל הע' נפש שהיה לבית יעקב.

ותשב באיתן קשתו, ברש"י על כבישת יצרו באשת אדוניו. ויפוזו זרועי ידיו, שיצא מבין אצבעות ידיו. מידי אביר יעקב, שנראתה לו דמות דיוקנו של אביו, כדאיתא בגמרא (סוטה לו:) ויבא הביתה לעשות מלאכתו (לט-יא), חד אמר לעשות צרכיו נכנס, באותה שעה באתה דיוקנו של אביו ונראתה לו בחלון, אמר ליה יוסף עתידין אחיך שיכתבו על אבני אפוד ואתה ביניהם, רצונך שימחה שמך מביניהם ותקרא רועה זונות, מיד ותשב באיתן קשתו ע"כ. והיינו שיעקב עורר את יוסף על מאמרם (אבות ב-א) הוי מחשב שכר עבירה כנגד הפסדה, ופירש ברבינו יונה, פן

קול רנה וישועה באהלי צדיקים

ברגשי גיל ושמחה ומתוך שבה והודי' להשי"ת, הננו מגישים מעומקא דליבא, ברכת מזל טבא וגדיא יאה, קדם עטרת ראשנו

~ כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א ~

לרגל השמחה השרויה במעונו בתגלחת הנכד כמר אלי' בצלאל נ"ו בן לבנו הרה"ג רבי יהושע שליט"א – ראש הכולל דקהלתנו בב"פ.

יהא רעווא שיזכה לשובע שמחות ורב תענוג ונחת דקדושה מכל יו"ח מתוך בריות גופא ונהורא מעליא עד ביאת גוא"צ בב"א.

ומונע עצמו מן החטא, הוא משאיר בזה השפעה של קדושה לבני ביתו אחריו שיוכלו גם הם להתקדש ברבות הימים, וכמו כן לכל סביבתו. וההיפוך מובן מאליו.

*

והנה לאחר שסיים יעקב לברך את יוסף בירך את בנימין, בנימין זאב יטרף, בבקר יאכל עד ולערב יחלק שלל (מט-כז). ובתרגום, בנימין בארעיה תשרי שכינתא, ובאחסנתיה יתבני מקדשא, בצפרא ובפניא יהון מקרבין כהניא קורבנא, ולעדן רמשא יהון מפלגין מותר חולקהון משאר קודשיא ע"כ. והיינו שבחלקו של בנימין יהיה הבית המקדש. וכמו כן אמר הכתוב (תהלים קלב-ה) עד אמצא מקום לה' וגו' מצאנוה בשדי יער, וברש"י בגבול בנימין שנמשל לחית היער שנאמר בנימין זאב יטרף (ובחים נד): ע"כ. ולכאורה יש להבין כיון דיוסף הוא הבן פורת יותר מכל השבעים נפש, הדין נותן שבחלקו יבנו את מקדש ה', ולמה מסרו לבנימין. והרי מצינו שמשכן שילה היה בחלקו של יוסף, שעמדה שס"ט שנה (רמב"ם ה' בית הבחירה א-ב), ולמה הבית עולמים היה בחלקו של בנימין.

ונראה בהקדם לבאר מה שאמר הכתוב כאשר הביאו ליעקב את כתונת הפסים של יוסף, ויכירה ויאמר כתונת בני, חיה רעה אכלתהו, טרף טרף יוסף (לז-לג). וברש"י נצנצה בו רוח הקודש, סופו שתתגרה בו אשת פוטיפר (ב"ר פד-ט) ע"כ. ויש להבין הלא יוסף עמד בנסיון ולא חטא, ואיך רוח הקודש אומרת חיה רעה אכלתהו, הלא רק רצה לאכלו אבל לא עלתה בידה, ויוסף לא נטרף, אלא עמד בצדקו לפני ה' גם שם.

ויש לומר דאיתא בגמרא (סוטה לו): תניא היה ראוי יוסף לצאת ממנו י"ב שבטים כדרך שיצאו מיעקב אביו, שנאמר (בראשית לו-ב) אלה תולדות יעקב יוסף [תולדות שיצאו מיעקב, כנגדן ראוי לצאת מיוסף], אלא שיצא שכבת זרעו מבין ציפורני ידיו, ואף על פי כן יצאו מבנימין אחיו [אותן עשרה שפיחתו מיוסף בעשר אצבעותיו], וכולן נקראו על שמו, שנאמר (שם מו-כא) ובני בנימין בלע ובכר ואשבל וגו' ע"כ. וכתוב בענף יוסף (שם) דלכאורה אינו מובן, דאם כן אם לא היה יוסף חוטא היה בנימין נעדר מבנים, וכלה שבטו. וצריכין לומר דנשמות זרע יוסף נכללו עם זרע בנימין והיו לאחדים ע"כ. ואם כן הגם שיוסף כבש יצרו ולא חטא, מכל מקום השאירה עליו אשת פוטיפר פגם שנאבד ממנו עשרה בנים ונמסרו לבנימין אחיו. והנה בנימין הוא טורף, זאב יטרף, וכמאמרם (ובחים נג) בחלקו של טורף. וזהו שנצנצה רוח הקודש לומר על יוסף, חיה רעה אכלתהו,

ולא שימות בהם ע"כ. שיש לקדש שם שמים בחיי יום יום, ולא רק למות על קידוש השם. ויוסף קידש שם שמים בסתר כל יום שהיה במצרים יחידי, שלא היה צריך להתבייש מלחטוא בהיותו בערות הארץ מקום זמה.

עוד גם זאת נלמד, דגם מי שנכשל בחטא ומודה ועוזב, ומתלבש בגבורה לומר חטאתי עויתי, צדקה ממני, הרי זה קידוש שם שמים בפרהסיא, להיות נקרא כולו על שמו של הקב"ה. ויעקב אבינו בפרשתנו כאשר הוכיח ראובן שמעון ולוי על מעשיהם, והתחיל יהודה לסוג לאחוריו, קראו יעקב בדברי ריצוי, יהודה לא אתה כמותן, ואמר גור אריה יהודה (מט-ט), היה לך גבורת ארי לעמוד כנגד גודל הבושה, ומטרף בני עלית, בהריגת תמר שהודה צדקה ממני (רש"י שם). והוא לימוד מוסר לגודל מעלתן של בעלי תשובה, אשר יהודה נקרא כולו על שמו של הקב"ה. אשר גם אחר שנכשל האדם בחטא, לא יחפה להצטרף על חטאו, אלא יודה על חטאו, ולא ימשיך בחטא.

*

ובגמרא (סנהדרין יט): גאלת בזרוע עמך בני יעקב ויוסף סלה (תהלים עז-טו), וכי יוסף ילד, והלא יעקב ילד, אלא יעקב ילד ויוסף כלכל שנאמר (מז-יב) ויכלכל יוסף, לפיכך נקראו על שמו, ללמדך שהמגדל יתום בתוך ביתו מעלה עליו הכתוב כאילו ילדו. ושוב אמרו (שם) כל המלמד בן חבירו תורה מעלה עליו הכתוב כאילו ילדו וכו' ע"ש. והנה יוסף כלכל אותם בלחם ומזון גשמי, וגם במזון הרוחני, כמאמרם (ויק"ר לב-ה) יוסף ירד למצרים וגדר עצמו מן הערוה, ונגדרו ישראל בזכותו ע"כ. ויוסף היה לסמל לכל באי מצרים איך צריכים להתקדש, והראה להם הדרך שיכולין גם במצרים לחיות בקדושה, ואם כן כלכל אותם במזון ולחם כמגדל יתום בתוך ביתו, וכלכל אותם במזון הרוחני כהמלמד בן חבירו תורה, ושפיר כולם נקראו על שמו 'בני יעקב ויוסף'.

וגם בזה טמון מוסר השכל, שכאשר האדם עומד לפני נסיון, הוא חושב שהדבר הזה נוגע רק לעצמו לבד. אבל באמת זה נוגע לזרעו אחריו, וגם לכל הדור ההוא, שהרי אנו רואין איך שמניעת יוסף מן החטא, כבישת יצרו גרמה להשאיר רושם דקדושה על כל בני יעקב שנים רבות במצרים, שלא נמצא בהן אף 'אחד' פרוץ בערוה (שם), אשר קדושה רבה כזו לא מצינו בכל הדורות שלאחריו, גם אחר מתן תורה, לומר כן על דור אחד, וכמאמרם (בבא בתרא קסה). רובן בגזל ומיעוט בעריות, דמיעוט איכא שנכשלים. ויש להאדם להתבונן שבכל פעם שמקדש שם שמים בסתר

ונראה דהנה ראוי היה לצאת מיוסף י"ב שבטים, אלא שפחתו לו עשרה עבור מה שיצא מאצבעותיו. ומעתה אם היה יוסף נכשל בחטא עם אשת פוטיפר, היה נאבד ממנו גם מנשה ואפרים והיו נמסרים לבנימין. ואם כן ביאת יעקב למצרים להתראות לו בחלון, זה הצילו שנשארו אצלו שני בניו מנשה ואפרים. ושאר העשרה בנים שלו נמסרו נשמותיהם לבני בנימין, והם משותפים מיוסף ובנימין יחד.

וזוהו שאמר לו, ועתה שני בניך הנולדים לך בארץ מצרים, הם מנשה ואפרים, שזכית שהם יצאו ממך, הרי זה רק בשביל 'עד בואי אליך', שבאתי להצילך מן החטא, ולכן 'לי הם', אפרים ומנשה כראובן ושמעון יהיו לי. אבל 'מולדתך אשר הולדת אחריהם', שאר העשרה בנים שהיה ראוי שאתה תוליד אותם, אלא שנמסרו נשמותיהם לבנימין, והם התולדות שלך אשר בהם אתה משותף עם בנימין, גם הם 'לך יהיו', שנשמות ענפי יוסף עמהם, אבל 'על שם אחיהם יקראו בנחלתם', שהם נוחלים בנחלת בנימין.

*

ומצינו אחר שמת יעקב, וחששו האחים שישבי להם יוסף את הרעה שגמלו אותו, ויוסף ניחם אותם כי אלקים חשבה לטובה להחיות עם רב, אמר הכתוב, ויאמר יוסף אל אחיו אנכי מת ואלקים 'פקד יפקד' אתכם וגו' (נ-כד), חסר ו"ו. ויש לומר כי יוסף קיבל באהבה כל היסורים שנגרמו לו על ידי אחיו, בור נחשים ועקרבים, להמכר לעבד, להיות אסור בבית הסוהר, אבל דבר אחד היה כואב לו עד דכדוכו של נפש, מה שהם גרמו לו במכירתו, שהתגרה בו אשת פוטיפר, והיה ראוי להעמיד י"ב שבטי י-ה כמו אביו יעקב, ונאבד ממנו. אשר על אבידה זו הנצחיות לא היה יכול להתנחם, ואמר להם שעל דבר זה פקד יפקד ה' עליהם, ועל דרך הלשון שמצינו בחטא העגל, וביום פקדי ופקדתי עליהם חטאתם (שמות לב-לד), והיינו חסר ו"ו, שעולה במילואו י"ב, על מה שגרמו להחסיר ממנו הי"ב שבטים שהיה ראוי לצאת ממנו.

*

עוד טעמא רבה איכא במה שנבחר חלקו של בנימין להשרות ה' שם את שכינתו, וכבר דברנו מזה (עיי' שמן ראש ח"י פ' ויגש שמט.), שאמרו חז"ל (שבת נה:): ארבעה מתו בעטיו של נחש [בעצתו של נחש שהשיא לחוה, ולא בחטא אחרת, שלא חטאון], ואלו הן, בנימין בן יעקב, ועמרם אבי משה, וישי אבי דוד, וכלאב בן דוד ע"כ. הרי לנו כי בנימין לא חטא מעולם אפילו בנדנד קל של חטא. והוא היה הראשון מכל באי עולם עד השבטי י-ה, שעמד חי בצדקו מיום הוולדו עד יום מותו. ומעתה כאשר רצה ה' להשרות

שהתגרות של אשת פוטיפר אכלה אותו, שנאבד ממנו עשרה שבטים, ואף על פי כן יצאו מבנימין אחיו הטורף, טורף טורף יוסף, ה'טורף' זה בנימין 'טרף' אותם מיוסף.

היוצא לנו מזה, כי זרעו של בנימין הם לאמיתו גם זרעו של יוסף, שנשמותיהן הם מענפי נשמת יוסף, ואם כן כאשר נבחר מקום המקדש בחלקו של בני בנימין, הרי הוא נמצא גם בחלקו של יוסף, כי בני בנימין המה גם כן מזרעו של יוסף, אלא שנאבדו מיוסף ונכנסו לבנימין. ולכן כאשר בירך יעקב את בנימין שיהא הבית המקדש נבנה בחלקו, ולא בחלקו של יוסף שהוא בן פורת מכל בניו, אמר בטעמו כי בנימין 'זאב' יטרף, עולה בגימטריא עשרה, שהוא טורף מאחיו יוסף הנשמות של עשרה בניו, ואם כן בני בנימין הם בשורשם גם בני יוסף, וחלקו של בנימין משותפת עם יוסף, ותרווייהו אית בהו, קדושת יוסף עם בנימין יחד, לכן נבחר חלקו להבנות שם מקדש ה'.

*

ובזה נראה לבאר מה דאיתא בגמרא (מגילה טז:) ויפול על צוארי בנימין אחיו (בראשית מה-יד), כמה צוארין הוו ליה לבנימין. אמר רבי אלעזר בכה על שני מקדשים שעתידין להיות בחלקו של בנימין ועתידין ליחרב. ובנימן בכה על צואריו, בכה על משכן שילה שעתידי להיות בחלקו של יוסף ועתידי ליחרב ע"כ. ויש להבין בטעם שבכו על המקדשות עוד קודם שנבנו. ולפי מה שנתבאר הכוונה, שכאשר נפגשו יחד כעת יוסף עם בנימין במצרים, אחר שעברו התלאות על יוסף, והתבונן יוסף שעבור שהותו במצרים בנסיונותיו נתברך בנימין בעשרה מבניו, ועבור זה נמסר גם השתי מקדשות לחלקו של בנימין, התחיל יוסף לבכות על המקדש, הן על בנינו שתהא בחלקת בנימין, אשר שם נמצאו זרעו של יוסף, שכל זה נגרם על ידי מכירתו למצרים, והן על חורבנו לעתיד. ובנימין בכה גם כן על משכן שילה שיחרב, שהיתה בנחלת יוסף.

*

ובזה היה נראה לפרש בפרשתנו, שאמר יעקב ליוסף, ועתה שני בניך הנולדים לך בארץ מצרים עד בואי אליך מצרימה לי הם, אפרים ומנשה כראובן ושמעון יהיו לי, ומולדתך אשר הולדת אחריהם לך יהיו, על שם אחיהם יקראו בנחלתם (מח-ה). והקשו המפרשים על מה שאמר לו ומולדתך אשר הולדת אחריהם, וברש"י אם תוליד עוד בנים לא יהיו במנין, הא אין מדרך הנבואה שיהיה בדרך הספק, וספיקא קמי שמיא מי איכא. וגם לאיזה צורך הזכיר ששני הבנים נולדו עד בואי אליך מצרימה.

מיום בריאת העולם עד אליו, אם כן למה נבחר יוסף הצדיק להיות משבעה הרועים, ולא בנימין שעדיפא מיניה. וצריכין לומר דאם כי מדריגת בנימין הוי מדריגה עצומה, מכל מקום חסר היה ממנו הנסיונות שהיה ליוסף להשאר בקדושתו. כי בנימין כל ימיו היה תחת חסותו של אביו יעקב, אשר נפשו קשורה בנפשו, שלא בא לנגד עיניו שום דבר להדיחו מעבודת קונו, הוא רואה תמיד התנהגותו של צדיק מופלג כיעקב, הוא נמצא תמיד במקום שיוכל לקבל חיזוק שיוכל להתחזק נגד יצרו. דומה לילד שנולד והכניסו אותו לבית המדרש, וישב שם כל ימי חייו ולא יצא לחוץ, אשר אין חידוש שלא בא חטא לידו.

ל כן יוסף הצדיק, מיום עזבו את אביו בן שבע עשרה שנה, כל יום ויום היה לפניו נסיונות עצומות להשאר בקדושתו, וקידש שם שמים בסתר בכל שעה להשאר בקדושה וטהרה, ועם כל זה עלה בידו לכבוש יצרו, זה עולה בחשיבותו יותר מעבודת בנימין הצדיק. והרי רואין אנו באברהם אשר בן שלש שנה הכיר את בוראו, ומאז עבד את קונו בכל לב. אבל לא החשיב ה' את עבודתו רק אחר שעבר העשרה נסיונות, ורק אז נאמר לו עתה ידעתי כי ירא אלקים אתה (בראשית כב-יב), ולכן רק יוסף הוא משבעה הרועים ולא בנימין.

ז מוסר השכל לדורותינו, שאנו מוקפים בנסיונות עצומות שלא היה מעולם, שיוכל אדם לישיב בביתו בסתר ולהיות מקושר עם כל מקום שבעולם ועם כל אדם שבעולם. וזהו עוצם חשיבות עבודתנו, לעמוד בהנסיונות, ולקדש שם שמים בכל עת ובכל שעה.

* * *

דעם ביהמ"ד, און ער האט קיינמאל נישט געזינדיגט ער פירט זיך אויף ערליך, ס'איז זייער שיין, טאקע א געוואלדיגער צדיק ער האט קיינמאל נישט געזינדיגט — אבער וואס פארא נסיונות האט ער געהאט? גארנישט. ער איז געזעסן אין א ביהמ"ד, קיינמאל נישט געזעהן קיין שלעכטס פאר זיינע אויגן, נאר געזעהן גוטס, און ווען ער האט יא געהאט א נסיון האט ער תיכף געהאט א יעקב אבינו נעבן זיך וואס האט אים מחזק געווען, איז נישט קיין חידוש אויפצואוואקסן א בנימין, און אזא בנימין איז נישט קיין רועה ישראל.

י וואס מ'האט אים ביי די זיבעצין יאר פארקויפט אויף מצרים אין אזא ערוות הארץ, און אזא יונג קינד, יוסף איז געווען אליינס, פארווארפן, אן ברידער שוועסטער, אן א כלל

שכינתו בתחתונים, הרי מקום שיש נדנוד חטא אינו ראוי להשראת השכינה, ומי יגור באהלך, ומי ישכון בהר קדשך, הולך תמים ודובר צדק וכו' (תהלים טו-א), ובמקום חטאים לא יתכן שיכלכל השראת שכינתו, ולכן רק בחלקו של בנימין שלא טעם טעם חטא, ולא בא מכשול לידו מעולם, זהו המקום אשר בחר ה' להשרות בו שכינתו.

י לרמוז בהכתוב, והיה המקום אשר יבחר ה' אלקיכם בו לשכן שמו שם וגו' (דברים יב-יא), וטעם הנגינה היא מונח מונח רביעי, לרמוז שאותו מקום שיבחר ה' מונח בחלקו של אותו שבט שמונח בין הארבעה שמתו בעטיו של נחש.

א רצועה היתה יוצאת מחלקו של יהודה ונכנסת בחלקו של בנימין, לקרן מזרחית דרומית, ובה היה המזבח בנוי. והוא מטעם דמקומו של המזבח, מקום כפרה להחוטאים, להביא שם עולות וחטאות ואשמות, הרי נחלתו של בנימין 'הצדיק', שלא בא חטא לידו מעולם, לא יוכל להיות בו השראה לכפרת עונות, וצריכין לזה נחלה משבט שחטא והודה על חטאתו ונתכפר לו. וכמו שאמרו יהודה קידש שם שמים בפרהסיא, שהודה ואמר צדקה ממני (בראשית לח-כ) ע"ש. הודאה זו שהיתה כרוכה בעלבון נורא, מלך של השבטים יודה ברבים שבא לידו מעשה כזו, ומוכן היה להיות ללעג כל ימיו ולא יהיה עוד פעם רשע בפני המקום, הרי מקומו של יהודה הוא המקום המוכשר לכל בר ישראל לבוא עם קרבן חטאתו ואשמו לומר להכהן, חטא בא לידי וזהו כפרתי, ועל כן על רצועה של יהודה נבנתה קרן המזבח.

*

א אכתי צריך להבין כיון שבנימין היה לו מעלה עצומה שמעולם לא בא לידי חטא, אשר לא היתה כזאת

א האב געקלערט ס'איז א געוואלדיגע מוסר השכל. אמת, בנימין איז בעצם חשוב'ער פון יוסף, פון איין זייט, קיינמאל נישט געקומען קיין חטא לידו, אבער ס'איז נישט קיין קונץ צו זיין א בנימין ווען מ'זיצט ביי יעקב אבינו'ס שטוב כל ימיו, קיינמאל זיך נישט אוועקגעריט פון די שטוב פון יעקב אבינו, אלע זיינע יארן איז ער געזעסן אין שטוב פון יעקב און צוגעקוקט אזא עבודה פון יעקב, נישט געהאט קיין שום שייכות מיט די גאס אינדרויסן, איז ער געבליבן בקדושה וטהרה, אמת ס'איז א גרויסע מדריגה, אבער נישט קיין סך עבודה אז מ'זאל צו אזא מצב צוקומען.

א מענטש ווערט געבוירן און מען לייגט אים אריין אין א ביהמ"ד און ער טרעט נישט ארויס דורך די זיבעציג יאר פון

דוד המלך וואס האט געהאט אזויפיל נסיונות וואס ער איז אדורכגעגאנגען, און מיט דעם אלעם איז עמד בנסיונו, דער וואס איז עומד בנסיון דער איז חשוב, דעם שטעלט אריין דער אייבערשטער צווישן די שבעה רועים, נישט זיין טאטע ישי וואס מת בעטיו של נחש.

איז כאטשיק דער ביהמ"ק איז געבויט געווארן בחלקו של בנימין, ווייל בנימין איז דער גרעסטער, אבער די עיקר חשיבות איז יוסף, ווייל יוסף האט געארבעט אויף זיינע מדות, יוסף האט זיך געפלאגט ביז ער איז צוגעקומען צו די קדושה וואס יוסף האט, און דאס האט צוגעברענגט, אז דורכדעם וואס ער האט זיך מקדש געווען האט ער מקדש געווען גאנץ כלל ישראל שפעטער.

*

מען טרעט דאך אריין אין די ימי השובבי"ם. טעג וואס עס שטייט אין הייליגע ספרים, אז עס האט אין זיך געוואלדיגע סגולות אז א מענטש זאל קענען תשובה טון, און מתקן זיין דעם עבר וואס איז אדורכגעגאנגען. עס קומט געוויסע כוחות אין די טעג וואס מען ליינט די פרשיות, אז א מענטש זאל זיך קענען מקדש זיין. א עיבור יאר בפרט, שובבי"ם ת"ת, שטייט פונעם אר"י הק', אז די עיקר תיקונים איז געזאגט געווארן אויף די וואכן פון אזא יאר.

אמאליגע צייטן האט מען אסאך מרבה געווען בתעניתים אין די טעג, מען האט געזוכט תיקונים וואס מען קען מתקן זיין. אז מען האט געהאט א הנאה פון אן עבירה, האט מען עס אפגעדינט, מען האט זיך מתענה געווען, און מסגף געווען. מען לעבט אין א שוואכן דור, עס איז נישט דא די כוחות אז מען זאל דאס קענען טון, אבער דאס מיינט נישט, אז ווייל מען קען נישט, איז מען פטור פון אלעם, און מען דארף גארנישט טון. אפילו מען קען נישט פאסטן גאנצע טעג, קען מען פאסטן למחצה לשליש ולרביע, א האלבן טאג וכדומה, יעדער איינער לפי ערכו, עס זאל אים נישט שטערן פון זיין עבודת ה'.

מרבה זיין בתהלים, בעטן פונעם אייבערשטען, דאס קען דאך יעדער איינער. יעדער האט א מויל, יעדער האט א תהלים, ווען מען האט צייט, א רואיגע צייט, עס נישט דער ענין אפצוזאגן תהלים, נישט מרבה זיין שלא בכונה, נאר זיך אויסרעדן, דורכשמועסן, מתוודה זיין, מודה ועוזב ירוחם, מתחרט זיין אויף וואס מען האט געטון, און בעטן פונעם אייבערשטען, דער באשעפער זאל געבן די כוחות הנפש, אז מען זאל נישט נאכאמאל נכשל ווערן, און מען זאל קענען זיך פירן ערליך.

ישראל, קיינער וואלט נישט געוויסט וואס ער טוט, האט געהאט די אלע נסיונות, און דעסטוועגן דאך איז ער ארויסגעקומען הייליג, א הייליגער יוסף און ער האט געקענט עומד זיין בנסיון, דאס איז די חשיבות ביים אייבערשטן! נישט ווען מ'האט נישט קיין נסיון! אז מ'האט נישט קיין נסיון און מ'זיצט ביי ד' אמות של הלכה און מען קומט נישט צו צו קיין עבירה, א גרויסע מדריגה, אבער ס'איז ווייניג ארבעט וואס מ'האט אריינגעלייגט דערין. נאר ווען א איד דרייט זיך אינדרויסן אויף דער גאס, ווען ער איז אויף א פלאץ ווי ער האט נסיונות, ער געפינט זיך אזויווי עס איז געווען אין מצרים, און דארט האלט ער זיך צוריק און ער איז מקדש ומטהר, זיין עבודה איז אנגעקומען דורך נסיונות וואס ער האט געהאט, איז יעדע קלייניגקייט וואס ער האט געהאט האט ער דאך מקדש שם שמים בסתר! מקדש זיין שם שמים בסתר איז חשוב'ער ווי דער בנימין איז געווען! אין די שבעה רועים האט מען נישט אריינגעלייגט בנימין. מען האט אריינגעלייגט יוסף, ווייל יוסף איז געווען דער וואס איז אדורכגעגאנגען אלע נסיונות און ער איז געבליבן א יוסף!

מען געפינט ביי אברהם אבינו, וואס ער האט דאך משיג געווען אמונת אלקי עולם, און דער אייבערשטער האט אים מנסה געווען מיט עשרה נסיונות. נאך די נסיונות, ווען ער איז שוין געווען א איד פון הונדערט און זיבען און דרייסיג יאר, עתה ידעתי כי ירא אלקים אתה, יעצט בין איך געוואויר געווארן דו ביסט א ירא אלקים... ביז דו האסט נישט געהאט דעם נסיון פון שחט'ן יצחק'ן, ביז דו האסט נישט געהאט קיין נסיון זיך מפקיר צו זיין, דו האסט דיך געפירט ערליך, נו, א צדקות - אבער וויסן עתה ידעתי כי ירא אלקים אתה, דאס קומט נאך נסיונות! נאך די עשרה נסיונות וואס דער אייבערשטער האט מנסה געווען אברהם אבינו און ער האט זיך געהאלטן ערליך, דארט איז ארויסגעקומען די קדושה פון אברהם אבינו, עתה ידעתי כי ירא אלקים אתה ולא חשכת את בנך את יחידך ממנו.

בנימין איז הייליג, מת בעטיו של נחש, ער האט נישט געהאט קיין שום חטא, אבער מען רעכענט אים נישט אריין צווישן די שבעה רועים. שבעה רועים איז יוסף. א מענטש לעבט מיט נסיונות און ער האט די שוועריקייט פון צו פירן זיך ערליך, מ'וואוינט אין א ארץ מצרים, מ'וואוינט אויף א פלאץ ווי מ'קען זייער גרינג צוקומען צו זינדיגן, און מ'האלט זיך צוריק און מ'טוט נישט וואס מ'טארנישט, ער איז מקדש שם שמים יעדן טאג מיט זיין עבודת ה', דאס איז די בחינה פון יוסף. אים האט מען אריינגעלייגט צווישן די שבעה רועים.

אין יעדער ענין איז דאך דא סור מרע ועשה טוב. 'סור מרע' איז די ערשטע, נאכדעם קומט דער 'עשה טוב'. - סור מרע. מען לעבט היינט אין א וועלט פון נסיונות, עס איז קיינמאל נישט געווען אזא דור וואס אונז לעב מיר היינט, וואס א מענטש קען אנקומען צו אלע עקן פון די וועלט, צו יעדן מענטש אין די וועלט. וואס ער וויל, קען ער זעהן, און וואו ער וויל, קען ער אנקומען, און אלעס איז בלעס איז ביי אים אין שטוב, מיט א קליין כלי קען ער אנקומען איבעראל. און מיר האבן נישט היינט די כוחות הנפש מען זאל זיך קענען געהעריג מתגבר זיין ווען עס איז תוקפו עליו יצרו, מען האט נישט די כוחות אמאל, וואס קען מען טון. - אבער גדרים קען זיך יעדער אליין מאכן. **מען קען נישט אריינגיין אין טעג פון שובבי"ם, אן מקבל זיין אויף זיך, ער וויל זיך פארבעסערן, ביז ער האט נישט געמאכט עפעס א גדר אין 'סור מרע'. וואס גיי איך פארבעסערן פון מארגן און ווייטער, אין די נסיונות וואס איך האב.**

מען רעדט אפילו פון כלים וואס איז אפגעהיטן, איז דאך שייך נאך מער זיך צו היטן, עס איז דאך שייך נאך מער און נאך מער. עס איז דא גדרים וואס א מענטש קען מאכן, למשל, ער האט עס נישט אייביג, ער האט עס נישט ביי זיך אין טאש, ער ברענגט עס נישט אריין צו זיך אין שטוב. מען קען זיך מאכן גדרים, אז עס זאל זיין א שעות אין טאג וואס איך לייג עס אוועק אין דער זייט, און איך קום נישט צו דערצו. פשוט זיך אליין צוגעוואוינען אז מען דארף עס נישט האבן שטענדיג, און מען קען לעבן אן דעם, און מען 'דארף' לעבן אן דעם! א מענטש דארף זיך מאכן, יעדער לויט זיך אליינס, עס איז נישט שייך צו רעדן פאר א ציבור וואס מען האט צו טון, אבער אז מען וויל עפעס טון, דארף זיין דער סור מרע, עפעס א גדר וואס האב איך זיך מתגדר געווען אויף די קומענדיגע טעג.

אויב מען קען אריינגיין אין די שובבי"ם, און עס איז אים גארנישט מחייב, עס איז נאר צו געבן א קרעכץ, און עס איז גארנישט מחייב, עס האט אים גארנישט געטוישט, אז ער גייט עפעס טון אנדערש פון היינט און ווייטער פון וואס ער האט נעכטן געטון, האט ער נישט צוגערירט אינגאנצען צו דעם ענין פון שובבי"ם. יעדער דארף זיך מאכן געוויסע גדרים, מוסיף והולך זיין. ער קען נישט קיין סאך, טו אביסל. דו קענסט נישט אלעס, טו וואס דו קענסט. אבער עפעס מוז ער קענען זאגן ביי זיך, אז ער האט געטוישט אין זיין מהלך החיים פון וואס עס איז געווען ביז יעצט. - דאס איז דער 'סור מרע'.

'עשה טוב'. מרבה זיין בתפלה, מרבה זיין באמירת תהלים. אמאליגע צייטן פלעג צו זיין אז מען איז אויפגעשטאנען

פארטאגס, און מען האט געזאגט תהלים, ליל שישי, וכדומה, אנדערע זמנים, שבתים, ווען א מענטש האט פרייע צייט, מרבה זיין אין תהלים, און בעטן פונעם אייבערשטען. די תפלות וואס מען איז מתפלל צום אייבערשטען, שמונה עשרה וכדומה, האט אין זיך א עקסטערע כח אין די טעג, אז וואס מען איז מתפלל, זאל ווערן אנגענומען.

עס איז דאך גלוי וידוע לפניך שרצונינו לעשות רצונך, דער אייבערשטער ווייסט אז יעדער יוד וויל זיין גוט, מען וויל זיך פירן ערליך, מען האט נאר נישט די כוחות הנפש היינט, מען איז זייער שוואך, אונז פאל מיר אדורך אויף יעדע קלייניגקייט. ווען עס קומט א נסיון, פאלט מען אדורך. אבער מען דארף דאך וויסן, מען דארף זיך קענען היטן, מען דארף זיך צו היטן וואס דו קענסט יא, מען בעהט נישט פון דיר א זאך וואס דו קענסט נישט, נאר וואס דו קענסט, דארף מען זעהן צו מאכן ביי זיך גדרים וסייגים, איך וויל גיין אויפן ריכטיגן וועג. און הבא לטהר מסייעין אותו, ווען א מענטש וויל זיך מטהר זיין, איז דא א סיוע פונעם אייבערשטען.

מען דארף געדענקן אז יעדער נסיון וואס ער האט, טוט דערהייבן דעם מענטש. וועגן דעם האבן מיר די נסיונות, מיר זאל מיר זיך דערהייבן. דער באשעפער גיט אונז, אז אונז זאל מיר קענען זיין מקדש שם שמים בסתר. מען בעהט נישט פון אונז, אז אונז זאל מיר זיך הרג'ען פאר'ן אייבערשטען, ווי עס איז געווען אין די פריערדיגע דורות, וואס מען האט געהאט נסיונות פון קידוש ה' זיך צו הרג'ען פארן באשעפער, וחי בהם (ויקרא יח-ה) ולא שימות בהם (וימא פה:), דו קענסט לעבן מיט קידוש ה'. יעדעס מאל ווען א מענטש האלט זיך צוריק, ער טוט נישט א זאך וואס ער האט געוואלט טון, האט ער מקדש געווען דעם אייבערשטען'ס נאמען.

דער אייבערשטער זאל געבן, מען טרעט אריין אין די טעג, מען זאל עס קענען אויסנוצן צו עבודת ה', נאנט צו ווערן צום אייבערשטען. מען זאל קענען מתקן זיין אלע אונזערע טעג וואס איז אדורכגעגאנגען, מען זאל קענען דינען ווייטער דעם אייבערשטן בקדושה וטהרה. מען זאל זוכה זיין איבערצוגעבן, נישט נאר אויף אונז, נאר אויך פאר אונזערע קינדער, פאר אונזערע אייניקלעך. ביי יוסף הצדיק געפונט מען, אז די קדושה פון די עלטערן איז אריבערגעגאנגען שפעטער אויף די דורות נאכדעם, זאל מען קענען מקדש זיין אונזערע דורות. מיר ווייסן נישט וואו אונז וועל מיר נאך אנקומען דא אין די היינטיגע דורות, צו קענען מגדל זיין ערליכע קינדער. וואס עלטערן טוען, לאזט איבער אן השפעה אויף שפעטער אויף די קינדער אויך. זאלן מיר אלע זוכה זיין בקרוב, אקעגן צוגיין משיח צדקינו, במהרה בימינו אמן.

הגליון הזה נתגב על ידי

מוה"ר ר' יוסף האמבורגער הי"ד לרגל השמחה השרויה במעונו בהכנס בנו לעול התורה והמצות	מוה"ר ר' פנחס רובין הי"ד לרגל השמחה השרויה במעונו בהכנס בנו לעול התורה והמצות	מוה"ר ר' חיים הערש שטיינבערג הי"ד לרגל השמחה השרויה במעונו בהכנס בנו לעול התורה והמצות	מוה"ר ר' יעקב רייך הי"ד לרגל השמחה השרויה במעונו בהולדת בנו למול טוב
---	---	--	--